

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 382/2019-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7 C 167/2013 z 30. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, ktorou namieta porušenie jeho základného práva podľa čl. 48

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 167/2013 z 30. januára 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je stranou v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vedeného okresným súdom pod sp. zn. 7 C 167/2013 v procesnom postavení žalovaného. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 167/2013 z 3. októbra 2016 žalobu zamietol a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania. Po podaní odvolania oboma stranami konania rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 10 Co 100/2017 z 23. augusta 2017 tak, že výrok o zamietnutí žaloby potvrdil a výrok o nepriznaní náhrady trov konania sťažovateľovi zrušil a vrátil vec okresnému súdu na nové konanie a rozhodovanie.

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 7 C 167/2013 zo 16. februára 2018 sťažovateľovi nárok na náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania nepriznal. Po podaní odvolania sťažovateľom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 10 Co 161/2018 z 25. júla 2018 tak, že mu voči protistrane priznal náhradu trov prvoinštančného, ako i odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Vyšší súdny úradník uznesením sp. zn. 7 C 167/2013 z 27. novembra 2018 uložil žalobcom v 1. až 4. rade povinnosť zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania vo výške 892,81 €. Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť žalobkyňa v 1. rade, ako aj sťažovateľ, ktorý namietal výšku trov konania. Okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť žalobkyne v 1. rade, ako aj sťažnosť sťažovateľa zamietol.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že napadnuté uznesenie *«preukázateľne vydala Mgr. Kristína Rusinová, vyššia súdna úradníčka odporcu. Zákonný sudca JUDr. Rastislav Plutinský toto napadnuté uznesenie odporcu iba podpísal. Tým bola porušená zásada zákazu odňatia veci zákonnému sudcovi. Dôkazom toho je úradný záznam*

na čl. 613 súdneho spisu, kde sa výslovne uvádza: „kanc. /t. j. kancelária/ koncept rozhodnutia o podaných sťažnostiach uložený v registri v tvorbe rozhodnutia. V Dolnom Kubíne dňa 28. 01. 2019. Rusinová“... V programe ESS /elektronický systém súdnictva/ sa dá zistiť, kto vypracoval /napísal/ toto napadnuté uznesenie odporcu a kedy a v akom znení toto uznesenie podpísal sudca JUDr. Rastislav Plutinský. V tomto programe sa totiž dá zistiť každá zmena textu uznesenia a aj obsah tejto zmeny. Tým sa preukáže že text napadnutého uznesenia vypracovala /napísala/ výlučne Mgr. Kristína Rusinová a sudca JUDr. Rastislav Plutinský toto uznesenie iba podpísal a dopísal iba dátum „30. januára 2019“ resp. aj text „V Dolnom Kubíne“.. Uvedeným postupom malo podľa názoru sťažovateľa dôjsť aj k porušeniu zásady dvojinstančnosti civilného sporového konania.

6. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľ argumentuje, že jeho právny zástupca nahliadol 8. apríla 2019 do súdneho spisu sp. zn. 7 C 167/2013, pričom „nebolo v tomto súdnom spise založené žiadne písomné poverenie, ktorým by sudca JUDr. Rastislav Plutinský podľa §§ 5-7 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch poveril vyššiu súdnu úradníčku Mgr. Kristínu Rusinovú vykonávaním konkrétnych úkonov v tomto konaní. I napriek tomu Mgr. Kristína Rusinová konala v tejto veci a vydávala uznesenia napr. uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7 C/167/2013 zo dňa 27. 11. 2018, voči ktorému som podal sťažnosť, čo je nezákonný stav.“.

7. Sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie za nesprávne, arbitrárne a napriek tomu právoplatné a nenapadnuteľné žiadnym riadnym ani mimoriadnym opravným prostriedkom. V súvislosti s namietaným porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poukazuje sťažovateľ na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej je obsahom práva na spravodlivé súdne konanie aj „zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom je porušením ústavou zaručeného práva na spravodlivý proces...“.

8. Podľa názoru sťažovateľa tým, že „vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7 C 167/2013 bez písomného poverenia zákonného sudcu konala vyššia súdna úradníčka

Mgr. Kristína Rusinová a že Mgr. Kristína Rusinová vydala napadnuté uznesenie odporcu“, bolo porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7 C/167/2013-614 zo dňa 30. 1. 2019 porušené bolo.

Uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7 C/167/2013-614 zo dňa 30. 1. 2019 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Dolný Kubín na ďalšie konanie.

Okresný súd Dolný Kubín je povinný zaplatiť trovy konania v sume 346,26 EUR sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] na účet advokáta JUDr. Jána Vajdu [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Východiskové ústavnoprávne normy, posúdenie veci ústavným súdom a jeho závery

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)

ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľa zaručených čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ktorým okresný súd rozhodol o sťažnosti proti uzneseniu o výške náhrady trov konania.

15. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

16. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im

zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorej uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

17. V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd z vyjadrenia predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 345/2019 zo 4. septembra 2019 zistil, že v právnej veci sťažovateľa vedenej okresným súdom pod sp. zn. 7 C 167/2013 bolo podané dovolanie a vec bola 26. apríla 2019 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

18. Podľa názoru ústavného súdu je podanie dovolania v právnej veci sťažovateľa relevantnou skutočnosťou pre posúdenie ústavnej sťažnosti, keďže výrok napadnutého uznesenia, ktorým bola zamietnutá sťažnosť smerujúca proti uzneseniu, ktorým okresný súd určil výšku trov konania, je závislým výrokom vo vzťahu k rozhodnutiu o samotnom nároku na priznanie náhrady trov konania, a ten v konečnom dôsledku závisí od pomeru úspechu strany vo veci samej (zásada úspechu v konaní podľa Civilného sporového poriadku). Ústavný súd zastáva názor, že v danom procesnom štádiu konania, keď najvyšší súd rozhoduje o podanom dovolaní proti právoplatnému meritórnemu rozhodnutiu, je nielen predčasné, ale i v rozpore s právnou logikou posudzovať ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie označeného základného práva podľa ústavy a listiny, ako aj práva podľa dohovoru uznesením, ktorým okresný súd zamietol sťažnosť proti uzneseniu, ktorým bola určená výška trov konania (mutatis mutandis IV. ÚS 469/2018).

19. V judikatúre ústavného súdu sa aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ustálil právny názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

20. Vzhľadom na už uvedené a skutočnosti, že najvyšší súd ku dňu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti o podanom dovolaní nerozhodol, ústavný súd ju odmietol ako neprípustnú, resp. predčasne podanú.

21. V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane vyslovil názor, že v prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota na podanie ústavnej sťažnosti ustanovená § 124 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (m. m. III. ÚS 674/2014, pozri aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

22. V okolnostiach posudzovanej veci ústavný súd konštatuje, že po rozhodnutí najvyššieho súdu o dovolaní bude potrebné považovať lehotu na podanie ústavnej sťažnosti za zachovanú i vo vzťahu k závislému výroku napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorým bola zmietnutá sťažnosť smerujúca proti uzneseniu okresného súdu, ktorým stanovil výšku náhrady trov konania.

23. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa uplatnením zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

24. Po odmietnutí ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu